

השותפים

אם כך, מאי קא ממשמע לנו, מה בא התנה להشمיענו, כדי לית בה, שכאשר אין בה דין חולקה, כי רצוי, אם הם מסכימים, פלייגי, או חולקים.

והרי **תנינא**, הלא שניינו זאת במשנה מפורשת [להלן דף יא]: **אי מותי אין חולקין את החזר עד שייה בא ד' אמות לזה ודר' אמות לזה?** בזמנן שאין שניהם רוצים לחלק, אלא רק אחד מהם. אבל בזמנן שניהם רוצים לחלק, **אפילו פחות מכאנן**, משיעור זה, חולקין!

ומתרצת הגمرا:

אי מהתם, אם שם בלבד היינו לומדים, הוה אמרינה, התיי אומר, **אפילו פחות מכאנן** אין כופחו לחלק אלא **במסיפס בעלמא**, אך לא בכוחם אבנים.

קא ממשמע לנו, لكن משמעו לנו **הבא** התנה, שכופחו לבנות כותל.

ושוב שואלת הגمرا:

וליתני הא, מדוע לא נשנה רק את משנתנו, שמספרש בה כותל, ולא ליתני לך. לא ישנה את המשנה דלהלן כלל?

ומתרצת הגمرا:

סיפה של המשנה היה **אייצטראיכא** ליה, הוצרך התנה שם להشمיענו: וכתבי הקדש, ספר תורה שהוא בכרך אחד. וכן נבאים כתובים שנכתבו בגליוון הספר תורה, והיו שייכים לשני אנשים, אף על פי שניהם רוצים לחלק, לא יחלוק, משום שגנאי

אי הבי, אם כך לדבריך, שמחיצה היינו כותל, מדוע חוזה המשנה ואמרה "בונין את הבוטול?" והרי "בונין אותו" מבעי ליה, ציריך היה התנה לשנות. שהרי על הכותל הוא מדבר!

אך מקשת הגمرا גם על הצד הראשון:

אלא מאי, מה תאמיר, הצד הראשון, פלוגתא הרי גם עליו קשה: מדוע שונה התנה "שרצוי לעשות מהחיצה?" "שרצוי לחוץ?" מבעי ליה? שכן דרישה הסכמתם על עצם החלוקה, ולא על עשיית המחיצה.

ומיישבת הגمرا את הצד הראשון:

התנה נקט לשון מדוורת. **בדאמרי אינשי**, כמו שהבריות אומרים: **טא געביד פלוגתא**, בוא ונעשה חלוקה. ואינם אומרים "בא נחילוק", כפי המתחייב מכללי הדקדוק.

אך עדין קשה:

וואי, ואם נאמר שהזיק ראייה שמייה הזק, אם כן **מאי איריא**, מדוע נקט התנה "ידצער"?, הרי **אפילו לא רצוי**, גם אם לא הסכים, נמי, גם כן יש לחייב אותו לבנות!

ומתרצת הגمرا:

אמר רב אפי אמר רבבי יהונתן: משנתנו מדברת **בשאין בה דין חולקה**, שאין בה ח' אמות, שאז אין כופין לחלק, אף כשייש היזק ראייה. **וחווא דרצוי**, אם הסכימו לחלק, אז מחייבים לבנות כותל.

שואלת הגمرا:

אם כן יש בזה כעין הסכמה לכך, שחבירו בעל החזר יוכל להשתמש בחזרתו בקביעות, אף